יח א מיי׳ פ״א מהלכות

עירובין הל' יד סמג עשין דרבנן א טוש"ע או"ח

מי שפו סעיף ח:

ב [מיי׳ פ״ו מהל׳ נזירות

הלי ידן

מ ג מיי׳ פ״ו מהלכות

סמג לאוין קלט טוש״ע י״ד

סימן קיו:

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד״ה טעמא דידי וכו׳ דאי לאו:

ממידין הלכה טו: ב ד מיי׳ פ״ח מהלכות מאכלות אסורות הלי יו א) וב"ק מה:ן, ב) עירובין כו: [כת.], ג) קדושין מ:, ד) מנחות על., ה) שביעית [פ"ז מ"ד], ו) [לקמן כח: לב.], ו) [לעיל ה: וש"נ], ור׳ שמעון, ע) בס״ה: באס, י) [במדבר ו], ל) [ויקרא כג], ל) [ועי תוספות מנחות על: ד"ה אימור],

בתרומה דחי בעי מיתשל עליה

דתרומת טעות אינה תרומה והדרא

לטיבלה והדר מפריש עלה מינה

ובה: מרומסכם. ונחשב לכם

תרומתכם ובתרומת מעשר דמפרשי

לוים כתיב ותרומה גדולה איתקש

בההוא קרא כדכתיב כדגן מן הגורן

דהיינו תרומה גדולה: ואידך. חזקיה

דאמר לא תאכלו לא משמע הנאה

האי תרומתכם לאו למישרי הנאה

אתא אלא תרומתכם דכל ישראל

קאמר ואורחיה דקרא לאישתעויי

הכי. ישראל לאו דוקא דהא בלוים

כתיב: גידולו. שיער שלו אסור בהנאה

וטעון שריפה כדכתיביי ונתן על האש

חשר תחת זבח השלמים: מידי וחין

דבר אחר כחיב. דילמא גידולו והוא

הדין לדבר אחר דמאי מיעוט כתב

הכח: חדש. לפני העומר: קולר

לשחת. אע"ג דכתיב עומר ראשית

קלירכם אל הכהן ? דמשמע דאסור

לקצור לפני העומר מותר לחלור

לשחת כשהוא עשב דלאו קציר הוא:

ומאכיל לבהמה. אף חיטין גמורין

על ידי קיטוף. מכל מקום חדש מותר

בהנאה: ואידך. חזקיה דלא נפקא

ליה הנאה מלא תאכלו ולא איצטריך

קצירכם למישרי אמר לך קצירכם

דכל ישראל קאמר ואורחיה דקרא

לאישתעויי הכי: שנודמנו. דווקא

שמדמנו דלא מצרכינן להו להפקירן

אבל לכתחלה אסור לחזר אחריהן

כדתנן התם במס' שביעית (פ"ז מ"ג)

אין עושין סחורה לא בנבילות

וטריפות ולא בשקלים ורמשים: יהיו.

ושקץ יהיו לכם: ולחוקיה למה לי

למכתב לא יאכל ומייתי לכם

למישרייה. בשלמה לרבי הבהו לה

מצינו לאקשויי בכל הנך דכתיב בהו

לא תאכל והדר כתיב בו היתר הנאה

דאינטריך לא תאכלו לאכילה

ואינטריך היתירא להנאה אלא לחזהיה

כיון דסוף סוף שרי ליה רחמנא

לכם למישרייה לא הוה ידענא דלא

יאכל איסור הנאה הוא וכל הנך

קראי דהיתר הנאה דכתיבי גבי לא

תאכל הא דרשינהו חזקיה למילתא אחרינא כדאמרן לעיל תרומתכם

קצירכם דכל ישראל: ממה על עלמך

היאך נאסר חמן בהנאה. דס"ל

תורה אור השלם ו. וְבִּי תָבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ וּנְטַעְתֶּם בָּל עֵץ מַאֲכָל וַעֵרַלְתָּם עָרְלָתוֹ אֶת ַוְעַרְלְתּוֹ אֶת וַעַרְלְתָּם עְרְלְתוֹ אֶת פָּרְיוֹ שָׁלֹשׁ שְׁנִים יִהְיֶה לָכֶם עֲרַלִים לֹא יַאָבַל:

2. וכל זר לא יאכל קדש בין ֶּיֶּי, וְיִינִירְ לֹּיִּ תּוֹשַׁב כּּדֵון וְשְׂכִיר לֹּי יאבַל קֹדֶשׁ: ויקרא כב 3. וְנֶחְשַׁב לְכֶּר וְבַמְלֵאָה מִן הַיָּקֶב: וְבַמְלֵאָה מִן הַיָּקֶב: וְבַמְלֵאָה מִן הַיָּקֶב: במדבר יח כז

בל יְמֵי נְזְרוֹ מִבּּל וֹר יֵעְשָׂה מִגֶּפֶּן הַיְּיִן וֹר יֵעְשָׂה מִגֶּפֶּן מַחַרצַנִּים וְעַד זְג לֹא יאבל: במדבר ו ד זאבל: במדבר ו ד 5. כָּל יְמֵי נֶדֶר נְוְרוֹ תַּעַר לֹא יַעֲבֹר עַל ראשׁוֹ עַד מְלֹאת הַיָּמִם אֲשֶׁר יַזִּיר לַיִּי קָדשׁ יִהְיֶה גַּדֵּל פָּרַע שער ראשו: במדבר ו ה ַּשְּׁעֵּרְ אָנְשׁוֹ. בְּנוּבּוּ דְּרְוּ 6. וְלֶּחֶם וְקָלִי וְבַרְמֶל לֹא תאכְלוּ עַד עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה עַד הֲבִיאֲכֶם אֶת אֶלהֵיכֶם הְּקַתּ לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל משבתיכם: ויקרא כג יד ַנּיבְּנֵי יִשְׂרָאֵל 7. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אָל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַנִי נֹתֵן וֹבְבּאתֶם אָת יִּיִּבּיִייָּים אָתּ ראשׁית קצירכם ע" באר אל הַבּהַן: ויקרא כגי 8. וְכָל הַשָּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עָל הָאָרֶץ שֶׁקֶץ הוּא לא יַאָבֵל: ויקרא יא מא יַאָבַל: ויקרא יא ן שָּצֶן יוּיִא לא ל: ויקרא יא מא וְשֶׁקֶץ יִהְיוּ לְכֶּם מְבְשַּׁרֶם לֹא תֹאכֵלוּ וְאֵת

נִבְלָתָם תְשַׁקֵּצוּ: ּוּיְלְּיְנֶם וְּנְשַׁיֵּלְצוּ. ויקרא יא יא 10. מִצוֹת יֵאָבֵל אַת. שְּבָעֵת הַיָּמִים וְלֹא יַרְאָה לְךְּ חָמֵץ וְלֹא יַרָאָה לְךְּ לְרְ חָמֵץ וְלֹא יַרָאָה לְךְּ שאר בכל גבלף: מומות לו ז

11. וְחֵלֶב נְבַלָה וְחֵלֶב טְרֵפְּה יֵיְעֶשֶׁה לְבְּל מְלָאבָה וְאָכֹל לא תֹאבְלָהוּ: ויקרא ז כד

גליון הש"ם

גמ' תמה על עצמך היאך המץ. היינו היאך אתה אומר חמץ אסור נהנאה חומת המנן חפור בהנהם וכן ממה על עלמך האין חופפת בנדה סח ע"א מוץ" שם ד"ה כך אמרו בקד"ה: תום" ד"ה נורו. ואינו פגלח על נוירות אביו, ק"ל הא לר"י ור"מ אביו, ק"ל הא לר"י ור"מ דס"ל בספ"ד דנזיר דבכל ענין מגלח על נזירות אביו ח"כ יהא מוכח מדאילטריך מרו דלא יאכל איסור הנאה במשמע וא״כ איך אמרי״ דח"ב חולין שנשחטו בעורה

מוסף תוספות

א. [ו]א"כ מאי הנאה אית להו. תוס' ל"פ. ב. טמאים הם לכם ומה ת"ל טמאים יהיו לכם אלא א' איסור

אסור לעשות בו סחורה וכו׳. מוס׳ שאנז. ג. משום דקם ליה בארור. מוס׳ ר״פ. ד. כדאמר ארור בו שבועה בו קללה בו נידוי. אהו לשפחות בין המשוחות לש מתקר, גי בושה וקס ירוב היותר לאכילה, מוק? ״ש. ד. משבר גור או גר שנתגייר. שם. מוס′ ש67, ה. דהא דאסור לששות בהן מחרה היינו דוקא ברבר העומד לאכילה. מוק? ״ש. ד. מאביו גור או גר שנתגייר. שם. ד. וצריך למוכרם לאלתר ולא יגדלם עד שיוכל למכרם בשוויים. מוס′ הל6״ש.

לרבים. לאורך רבים כגון באמצעש הדרך לכל עובר: **ונטעסם ליחיד** במורץ לרבים. ברה"י לאורך רבים ולא כמו שפ"ה באמצע הדרך משמע. דאין דרך רבים לנטוע ולכל חד וחד האמר ונטעתם: דאין דרך רבים לנטוע ולכל חד וחד האמר ונטעתם: יהודה פוטר והדר קתני הנוטע ברה״ר והנכרי שנטע והגזלן כו׳ מדקתני בתרי בבי ש"מ תרי מילי נינהו:

בוערבין לנזיר ביין. גפ' בכל מערבין מערבין (עירובין כת.) מפרש טעמא משום דאע"ג דלא חזי להאי חזי להאי ולא פריך הכא אליבא דמ"ד (שם דף לא.) אין מערבין אלא לדבר מלוה א ומלות לאו ליהנות ניתנו: בורן שלו יהא. תימה לחוקיה נזרו למאי אתא ואית ספרים דגרסינן על נזרו מגלח °ואינו מגלח

על נזירות אביו: קוצר לשחת ומאכיל לבהמה.

אף על גב דהא דקולר לשחת היינו דווקא לבהמה כדמוכח במנחות בפ' רבי ישמעאל (ד' עא:) מ"מ ומאכיל לבהמה לא משמע ליה דקאי אקולר לשחת דא"כ לא פריך מידי דחדש שאסר הכתוב היינו מבואה גמורה אלא מאכיל לבהמה היינו אפילו חיטין גמורין ועל ידי קיטוף כפ״ה ועוד דקתני סיפא רבי שמעון אומר יקנור ויאכל אף משהביה שלישם:

קצירכם שלכם יהא. מימה לרשב"א מנ"ל דאתא להכי הא איצטריך לכדדרשינן במנחות בפרק ר' ישמעאל (דף עב. ושם) הלירכם ולא קליר מלוה וחזקיה נמי לישני הכי וי"ל מדלא כתב ראשית קליר והוי מלי למיכתב קלירך וכתב הצירכם שמע מינה תרתי:

קרא יהיו בהוייתן יהו. וא"ת א"כ סוסים וחמורים היכי זבנינן וי"ל דבמידי דאכילה מיירי דווקא ובירושלמי דמסכת שביעית ספ״ח ב פריך והרי חמור וגמל ומשני למלאכתן הן גדילים וא"ת דאמרי' במרובה (ב"ק פב: ושם) אסור לישראל לגדל חזירים ג תיפוק ליה דמדאורייתא אסור וי"ל דנפקא מינה למיקם בארור™ אי נמי הא דאסור מדאורייתא היינו להשתכר ולמכור לנכרי לאכול אבל להשתכר בשומנן או בעורן לא או שמגדל שלא למכור אלא למשוח ולהדליק ה אפילו הכי בחזירים אסור א"נ בנודמנו לו כגון שנפלו בירושה אין לגדלן :

שאני התם דאמר קרא לא יראה לך. תימה דליכתב לא יאכל לחזקיה ולא בעי לך:

דברי רבי יוםי הגלילי רבי עקיבא אומר שיכול למלאכת הדיום יהא מהור למלאכת גבוה יהא ממא תלמוד לומר לכל מלאכה ורבי יוםי הגלילי למומאה ולמהרה לא איצטריך קרא כי איצטריך קרא לאיסור ולהיתר ורבי עקיבא איסור והיתר לא צריך קרא כי איצטריך קרא לטומאה ולטהרה

מותר בהנאה כל שבעה וכ"ש לאחר הפסח ופליגא דרבי יהודה דאמר חמץ שעבר עליו הפסח אסור בהנאה לקמן בפירקין

מוסף רש"י מערבין לנזיר. עירוני תחומין, ביין. ואף על גב דלא חזי לדידיה חזי

לאחריני וכיון דמזונא הוא גכי אחריני שרו ליה רכנן (עירובין כו:). ולישראל בתרומה. דהל חזיל לכהן וכו׳. דאפילו בתוך המועד קטמת למועה כיטמוי וקום מתמה להני דלסכי (לקמן בח:). אבל אתה רואה של אחרים. נגנולין של לי אורים, כגון נכרי, ושל גבוה. אם הקדישם לנדק ל**דיה** ולוויל הי)

רבינו חננאל והרי תרומה קשיא לר׳ אבהו דכתיב וכל זר לא יאכל קדש, ותנן מערבין

י רחרומה. ושויוז שאוי החח

ולישראל בייז לנזיר

דכתיב תרומתכם שלכם תהא. והרי נזיר דכתיב מחרצוים ועד זג לא יאכל. ותנן מערבין לנזיר ביין. ושנינן שאני התם דכתיב . נזרו. נזרו שלו יהא כו׳. והרי וכרמל לא תאכלו ותנן קוצר לשחת ומאכיל לבהמה, והנה בזמן איסור אכילתו מאכיל לבהמתו, . הא מותר בהנאה. ושנינז שלכם יהא, בא להתירו בהנאה. והרי שרצים דכתיב הארץ שקץ הוא לא יאכל, . יטיח ח"ו טיידי להם מיניז טמאיז מותר למכרן וקשיא לתרוייהו. ושנינן שאני התם דכתיב לכם להתירן בהנאה. אי הכי אפילו לכחחלה יהו מותרין לצודן וליהנות מהן תאני אמאי אמאי תאני שנתמנו דאיעבד (אפילו לכתחלה יהיו מותרין לצודן). ודחינן אמר קרא שקץ הוא בהוייתו יהא כלומר באיסורו יהא. ואקשינן לחזקיה למה לי למכתב בשרצים לא יאכל, דמשמע בשרצים לא יאכל, דמשמע אפילו איסור הנאה, והוצרך לכתוב לכם להתירן בהנאה, היה כותב ולא יאכל ולא יכתוב לכם להתיר, ואנא ידענא דכל . היכא דכתיב לא יאכל מותר אדרבה טעמא דידי מהכא, דכל היכא דכתיב לא יארמל אחד איחור ארילה והרי חמץ דכתיב ולא יאכל

אסור בהנאה כל שבעה. ודחינו שאני התם דכתיב לד שלד יהא כר'. נימא כתנאי וחלב נבלה וחלב טרפה יעשה לכל מלאכה. מה אוטו הואחו היב שבתורו רובן שאה וותור הנות בין שקר או היב היביטה אחרות בשתורו בשתורו בים היביטה לביטה אומר שיכול תייל לכל מלאכת, די יוטר הגלילי אומר בין למלאכת הדור בין למלאכת הדיוט מותר שאמר לכל מלאכת. די עקיבא אומר שיכול למלאכת הדיוט הוא טהור למלאכת גבוה יהא טמא, ת״ל לכל מלאכה יהא טהור, אם לגבוה הוא טהור ¢) קל וחומר להדיוט.

ם) נכחה דחסר כאן איזה חיבות ואולי דקאי על הא דאמרינן ור"י הגלילי לטומאה לא איצטריך קרא ודו"ק.]

מלבה

משמע. דאין דרך רבים לנטוע ולכל חד וחד קאמר ונטעתם:

מערבין לנויר. עירובי תחומין ביין אע"פ שסעודה שאינה ראויה לו היא הואיל ואי מתשיל אמירותיה שריא ליה מערבין. וכן לישראל לרבים רבי יהודה אומר להוציא את הנמוע לרבים מאי מעמא דתנא קמא דכתיב וומעתם ליחיד משמע לרבים לא משמע כתב רחמנא לכם להביא את הנטוע לרבים ורבי יהודה ונמעתם משמע בין לרבים בין ליחיד ולכם בין יחיד בין רבים משמע הוי רבוי שאחר רבוי ואין רבוי אחר רבוי אלא למעם והרי תרומה דרחמנא אמר יוכל זר לא יאכל קדש ותנן סאמערבין לנזיר ביין

ולישראל בתרומה אמר רב פפא שאני התם דאמר קרא יתרומתכם שלכם תהא ואידך תרומתכם דכל ישראל קאמר והרי נזיר דרחמנא אמר ימחרצנים ועד זג לא יאכל ותנן מערבין לנזיר ביין אמר מר זומרא שאני התם דאמר קרא נזרו שלו יהא רב אשי אמר יקרוש יהיה גדל פרע שער ראשו ייבידולו נקרוש יהיה ברל פרע . סרוש ואיז דבר אחר קדוש מידי ואין דבר אחר כתיב אלא מחוורתא כדמר זומרא והרי חדש ִדרחמנא אמר ילחם וקלי וכרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה ותנן סיקוצר לשחת ומאכיל לבהמה אמר רב שמעיה שאני התם ראמר קרא יקצירכם קצירכם שלכם יהא ואידך קצירכם דכל ישראל משמע והרי שרצים דרחמנא אמר שקץ הוא לא יאכל ותנן סרציידי חיה ועופות ודגים שנזדמנו להם מינין ממאין מותרין למוכרן לנכרים שאני התם דאמר קרא ילכם שלכם יהא אי הכי אפי' לכתחלה נמי שאני הכא דאמר קרא יהיו בהוייתן יהו ולחזקיה למה לי

למיכתב לא יאכל ומייתי לכם למישרייה לא לכתוב רחמנא לא יאכל ולא בעי לכם אמר לך חזקיה מעמא דידי נמי מהכא והרי חמץ

דרחמנא אמר לא יאכל חמץ ותניא יום יוםי הגלילי אומר ®תמה על עצמך היאך חמץ אסור בהנאה כל שבעה שאני התם דאמר

קרא יולא יראה לך שאור שלך יהא ורבנן ישלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של

בהנאה למה לי קרא דשני בדיבורא וכתב לא יאכל דמשמע הנאה ואינטריך לכם למישרייה בהנאה ליכחוב לא תאכל ותו לא איצטריך לכם: טעמא דידי. דאמינא לא יאכל משמע הנאה מהא נפקא לי (א) ואי לאו האי קרא דכתיב לא יאכל ותו כתב

אחרים ושל גבוה ואידך תרי לך כתיבי ואידָך חד בנכרי שכיבשתו וחד בנכרי שלא כיבשתו ואידך תלתא לך כתיבִי ואידך חד בשאור וחד בחמץ וצריכי לימא כתנאי בשאור הלכל מלאכה מה ת"ל לכל מלאכה יייעשה לכל מלאכה מה ת"ל לכל מלאכה שיכול למלאכת גבוה יהא מותר למלאכת

הדיום יהא אסור תלמוד לומר לכל מלאכה

(דף כח:): **מלסא לך כסיבי.** לא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאור בכל גבולך [שמוס יג] ועוד קרא אחרינא ולא יראה לך שאור בכל גבולך

שבעת ימים [דברים טו]: ולריכי. דאי כתב שאור משום דחימולו קשה אבל חמץ אימא מותר ואי כתב חמץ משום דראוי לאכילה אבל שאור דלא אתי למיכליה אימא לא עבר עליה הכי מפרש להו בפ"ק דבילה (דף 1:): לימא כתנאי. לא תאכל דרבי אבהו: יעשה למלאכה הוה

מצי למיכתב גבי חלב דנבילה: שיכול. אי לא הוה כתב לכל הוה אמינא למלאכת גבוה יהא מותר אם צריך למשוח ממנו עורות למלאכת

בדק הבית יהא מותר דהא מישתרי חלב באכילה לגבי גבוה למזבח אבל למלאכת הדיוט יהא אסור שהרי נאמר בו לא תאכלו וייקרא גן ואיסור

הנאה במשמע ח"ל לכל מלאכה: **רבי עקיבא אומר כו'**. כלומר לא הוצרך הכתוב להחיר דלא הוה ס"ד לאיסור ולא בא אלא לטהרו מכלל טומאת הבשר ולומר שאין חלב בכלל נבילה ואינו חושש לטומאה אלא מותר לישתמש טהרות בעור המשוח בחלב נבילה ואם

לא ריבה לכל מלאכה הייתי אותר למלאכת הדיוט להשתמש בו חולין יהא טהור אבל למלאכת גבוה להשתמש קדשים יהא טמא: